

Aan deze zinsnede wordt toegevoegd:

» Hierbij geldt de derde zinsnede van art. 6. »

pp. Art. 173. Eerste zinsnede. De woorden: » vijf jaren » worden vervangen door » tien jaren ».

Aan deze zinsnede wordt toegevoegd:

» Hierbij geldt de derde zinsnede van art. 6. »

Tweede zinsnede. De woorden: » dien ganschen tijd » worden vervangen door » de eerste drie jaren ».

qq. Art. 176. Tusschen de woorden » en » en » te gelijk » wordt gevoegd: », behoudens het bepaalde bij de derde zinsnede van art. 6. ».

rr. Art. 177. Eerste zinsnede. De woorden: » voor vijf jaren ingelijfd en gedurende dien ganschen tijd onder de wapenen gehouden » worden vervangen door: » voor tien jaren ingelijfd en gedurende de eerste drie jaren onder de wapenen gehouden ».

Aan deze zinsnede wordt toegevoegd:

» Hierbij geldt de derde zinsnede van art. 6. »

ss. Art. 178. Derde zinsnede. De woorden: » vijf jaren » worden vervangen door: » tien jaren ».

Aan deze zinsnede wordt toegevoegd:

» Hierbij geldt de derde zinsnede van art. 6. »

tt. Wet van 22 April 1864, Staatsblad n°. 22. Eenig artikel. De woorden: » vier jaren » worden vervangen door: » acht jaren ».

Art. 2.

De wijzigingen in het vorig artikel onder de letters *a*, tweede zinsnede, *b*, *c*, *e*, *f*, *g*, *h*, *i*, *j*, *l*, *o*, derde en vierde zinsneden, *p*, *s*, *u*, *v*, *w*, *ii* en *uu*, derde zinsnede, vermeld, zijn niet van toepassing op of ten aanzien van hen, die voor de lichte van 1892 zijn ingeschreven. Voor deze ingeschrevenen blijven gelden de onder de aangehaalde letters vermelde bepalingen, welke gegolden zouden hebben, ware bij deze wet daarin geen verandering gebracht.

Art. 3.

Deze wet treedt in werking met den 1sten Januari 1892. Zij geldt slechts voor hen die tot de lichte der Nationale Militie van 1894 of tot die van een vroeger jaar behooren.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Oorlog,

De Minister van Marine,

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(63. 3.)

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Hoewel bij de Regeering het voornemen bestaat om zoo spoedig als de omstandigheden dit veroorloven, bij de Wetgevende Macht ter overweging aanhangig te maken een voorstel van wet als ingevolge het tweede lid van art. 181 der Grondwet wordt gevorderd, acht zij 't haren plicht, in afwachting van het in werking treden der wet op den verplichten krijgsveld, maatregelen voor te stellen tot onverwijlde versterking van de nationale militie. Immers het tot stand brengen eener nieuwe wet tot regeling van den verplichten krijgsveld in zijn geheel omvang vordert tijd, en geeft die wet al in de toekomst de gewenschte versterking, zij werkt op tijd. Innig en vast overtuigd dat 's lands belang eischt dat middelerwijl over meer geoefenden moet kunnen beschikt worden dan thans het geval is, acht de Regeering zich niet verantwoord indien zij harerzijds in gebreke bleef de daartoe noodige wettelijke voorziening aanhangig te maken.

De weg om tot de door haar noodig geoordeelde dadelijke versterking der levende strijdkrachten te geraken, schijnt haar te zijn eene zoodanige verlenging van den diensttijd der militie, als waardoor op de dienstplichtigen geen noemenswaardige meerdere druk worde gelegd en van Staatswege geen verhoogde uitgaven gevorderd worden.

Om dit te verwezenlijken, wordt bij art. 1 van het aangeboden ontwerp van wet onder de letters *d*, *m*, *o*, *hh*, *mm*, *nn*, *oo*, *pp*, *rr*, *ss* en *tt* voorgesteld den diensttijd met één jaar te verlengen voor de ingelijfden bij de militie, na welken dienst zij nog in reserve blijven gedurende vier jaren bij de militie te land en gedurende drie jaren bij de zee-militie. Gedurende den tijd dat de ingelijfden in reserve worden gehouden, zal hun, naar het voorgestelde bij art. 1 onder de letters *aa*, *bb*, *dd*, *kk* en *ll*, in het aangaan van een huwelijk en in het uitoefenen van de buitenlandsche zeevaart volkomen vrijheid worden gelaten en zullen zij in het zich begeven buitenslands geenerlei belemmering mogen ondervinden.

Ingevolge art. 1, letter *ff*, zullen de ingelijfden bij de militie te land in de laatste drie jaren die zij in reserve blijven, het jaarlijksch onderzoek van de verlofgangers der militie te land niet behoeven bij te wonen en, naar luid van art. 1, letter *z*, reeds na hun vijfde dienstjaar geen deel meer nemen aan herhalingsoefeningen. Aldus geregeld, wordt de druk door de voorgestelde verlenging van diensttijd op de ingelijfden gelegd, van weinig gewicht, vooral wanneer op de omstandigheid gelet wordt, dat voor de ingelijfden bij de militie te land thans feitelijk een zevenjarige dienst bestaat.

De voorgestelde regeling leidt overigens niet tot nieuwe uitgaven voor den Staat.

De zesde en de zevende lichtingen zullen, op de wijze als zulks thans is geregeld, worden aangewend tot voltalligmaking van de organieke sterkte der korpsen van de landmacht en voorts tot uitbreiding van die sterkte bij de compagnieën vesting-artillerie en tot het vormen, in geval van mobilisatie, van reserve-compagnieën of reserve-bataljons uit de depots der regimenten infanterie. De maatregelen, in 1870, in verband met het in dienst houden van zeven lichtingen miliciens genomen, ten aanzien van de organisatie der infanterie en der vesting-artillerie, zullen mitsdien voorshands worden bestendigd.

De oudste drie lichten zullen dienen tot aanvulling van verliezen gedurende den oorlog. Zij zullen voor de depots worden bestemd en daarbij onder de wapenen worden geroepen.

Om te allen tijde te kunnen beschikken over zes bruikbare lichten van het leger, is het noodig den overgang in reserve van de zesde lichte eerst te doen geschieden nadat de jongste lichte eenigermate geoefend is.

Uit dezen hoofde en tevens om regelmaat en orde te bevorderen voor den overgang in reserve en voor het ontslag der oudste lichte, wordt voorgesteld dien overgang te doen plaats hebben op 1 Augustus van elk jaar.

Vorenbetelde bepalingen maken de hoofdzak van dit wetsvoorstel uit. Strikt genomen zou daarmede kunnen worden volstaan voor deze tijdelijk noodzakelijke voorziening.

Intusschen heeft de Regeering gemeend iets verder te moeten gaan, door namelijk ook verzachting van straffen op de overtreding van sommige bepalingen der militiewet gesteld, in overweging te geven, zoowel ten aanzien van verlofgangers als van in te lijven militieplichtigen. Daartoe strekken, wat de eersten betreft, de wijzigingen vermeld in art. 1 onder de letters *ee* en *gg*; wat de laatsten aangaat, de veranderingen voorgesteld onder de letters *pp* en *rr*, waarmede de wijziging vermeld onder de letter *ij* in verband staat.

Bij al deze veranderingen wordt de duur van den werkelijken dienst als straf op de overtreding bij de militiewet bepaald aanmerkelijk verminderd.

Bovendien meent de Regeering verlichting van druk in overweging te moeten geven ten behoeve van de zeevarende dienstplichtigen.

Door het voorgestelde bij art. 1 onder letter *bb* wenschte zij n.l. de bevoegdheid te erlangen, ook aan andere ingelijfden bij de militie te land dan in de tweede zinsnede van art. 129 der militiewet zijn genoemd, vergunning te verleenen om de buitenlandsche zeevaart uit te oefenen. Thans komt het voor dat dienstplichtigen zonder werk en broodeloos moeten rondloopen, omdat hun niet mag worden vergund ter zee te varen, niettegenstaande zij aan boord als tremmer, stoker, varensgezel, hofmeester of kok ruimschoots een middel van bestaan zouden kunnen vinden. Dien min gewenschten toestand, waarvan de bepaling, vervat in de tweede zinsnede van art. 129, de oorzaak is en op welks verbetering sedert jaren herhaaldelijk van verschillende zijden is aangedrongen, wenschte de Regeering te doen eindigen.

Overigens zou de Regeering zich bezwaard gevoelen, indien zij deze gelegenheid liet voorbijgaan zonder te beproeven al dadelijk eene verbetering tot stand te brengen, waaraan, althans ten deele, de Grondwet van 1848 in den weg stond, namelijk eene verschikking van de tijdstippen voor de sluiting van het inschrijvingsregister, voor de loting, voor de zittingen van den militieraad en voor de inlijving van de lichte.

De te dezen aanzien voorgestelde verschikking zal eene zeer gewenschte verruiming van de termijnen voor de voorbereidende werkzaamheden doen ontstaan en bovendien het hoogst belangrijk voordeel opleveren, dat de inlijving vroeger in het voorjaar kan geschieden. De voorstellen dienaangaande zijn vervat, voor zooveel betreft de vervroegde sluiting van het inschrijvingsregister, in art. 1, onder de letters *b*, *c*, *f*, *g* en *h*; voor zooveel de vervroegde loting aangaat, in art. 1, onder de letters *a*, *i*, *j*, *l*,

o, *p*, *w* en *nn*; met betrekking tot de vervroegde zittingen van den militieraad, in art. 1, onder de letters *e* en *s*; ten opzichte van de vervroegde inlijving in art. 1, onder de letters *u* en *v*, en voor zooveel de aanmelding voor de zeemilitie betreft, in art. 1, onder de letter *ii*. Deze wijzigingen zullen voor militieplichtigen en autoriteiten niet den minsten last veroorzaken en voor ordelijke uitvoering der wet niet dan gunstig werken.

Vleit de Regeering zich dat het zal worden goedgekeurd, dat zij door de in art. 1 onder de letters *k*, *r* en *cc* opgenomen voorstellen tracht te voorzien in een paar leemten der wet, waarop onlangs door leden der Volksvertegenwoordiging de aandacht werd gevestigd, zij meent evenzeer de gelegenheid te mogen aangrijpen om in de wet de beslissing neder te leggen van de vraag, of de tijd, gedurende welken een milicien als deserteur is afgevoerd, als dienstdienst moet worden beschouwd.

De bij art. 1 onder letter *d* voorgestelde derde zinsnede van art. 6 bevat die beslissing, in overeenstemming met het Koninklijk besluit van 5 December 1870 (*Staatsblad* n°. 192). Een noodwendig gevolg dezer aanvulling is de daarmede in verband staande wijziging vermeld in art. 1 onder de letters *o*, *q*, *t*, *nn*, *oo*, *pp*, *qq*, *rr* en *ss*.

De in art. 1 onder de letters *u* en *jj* aangeduide veranderingen vinden haar grond in de omstandigheid dat de discipline straffen, bij de wet van 28 Juni 1854 (*Staatsblad* n°. 96) vastgesteld, afgeschaft en door andere vervangen zijn bij de wet van 14 November 1879 (*Staatsblad* n°. 194).

De tweede zinsnede van art. 121 der militiewet heeft sedert lang hare reden van bestaan verloren. Daarom wordt bij art. 1 onder de letter *x* voorgesteld haar te doen vervallen.

Aangezien deze wet niet vóór 1 Januari 1892 in werking zal kunnen treden, is het niet mogelijk de bij art. 1 voorgestelde verschikking van tijdstippen reeds toe te passen of op ten aanzien van de ingeschrevenen voor de lichte van dat jaar; voor deze militieplichtigen moeten alzoo de in de militiewet thans vervatte tijdsbepalingen blijven gelden. Hiertoef dient art. 2 van het wetsontwerp.

Art. 3. De tweede zinsnede strekt om het tijdelijk karakter der wet in haren tekst ten stelligste uit te spreken. Zij zal tot gevolg hebben, dat de wijzigingen en aanvullingen van de militiewet, in art. 1 vermeld, niet zullen gelden voor hen die naar hun leeftijd tot de lichte der nationale militie van 1895 of tot die van een der volgende jaren zullen behooren.

Een tabellarisch overzicht van de voorgestelde wijzigingen en aanvullingen der militiewet wordt hierbij overgelegd.

De Minister van Oorlog,
SEYFFARDT.

De Minister van Marine,
J. C. JANSEN.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
TAK VAN POORTVLIET.